

FI A DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babe-Bolyai” din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Hermeneutica Vechiului Testament						
2.2 Titularul activităților de curs	Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă, ioanchirila62@gmail.com						
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. univ. dr. Paula Bud, paulabud_ot@yahoo.fr						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DOB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		44			
3.8 Total ore pe semestru		100			
3.9 Numărul de credite		4			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Isagogia Vechiului Testament
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Informații fundamentale despre conținutul Vechiului Testament și despre viziunea ortodoxă asupra scopului interpretării Sfintei Scripturi.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Prezență minim 75%, cu materialele didactice specifice (Sfânta Scriptură, alte resurse indicate)
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Pentru predarea cu întârziere a portofoliului de seminar, acesta va fi depunctat cu 0.5 pct./zi de întârziere.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Să înțeleagă demersul hermeneutic și utilitatea sa în raport cu textul Sfintei Scripturi, dar și în contextul întregii existențe umane. • Să demonstreze o bună cunoaștere a principiilor hermeneutice patristice, iudaice și moderne. • Să dezvolte abilități de identificare a paradigmatelor interpretative a căror aplicare face posibil actualizarea mesajului Sfintei Scripturi. • Să demonstreze capacități reale de aplicare a principiilor hermeneutice asupra textului Sfintei Scripturi. • Să dispună de aptitudini dialogice irenice.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea de conexare a cunoștințelor dobândite în cadrul cursului cu ansamblul disciplinelor studiate, precum și cu activitatea profesională pe care urmează să o desfășoare. • Să demonstreze capacitatea de aplicare a textului la contextul socio-cultural actual.

7. Obiectivele disciplinei (reie îndin grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Să introducă studentul în sfera cunoașterii principiilor de interpretare patristice, iudaice și creștine, precum și a modalităților de aplicare a lor pe textul Sfintei Scripturi.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să clarifice conceptul de hermeneutic în contextul studiilor biblice. • Să sprijine studentul în identificarea modalităților de aplicare a principiilor interpretative și a modalităților de actualizare a conținutului Scripturii pentru contemporaneitate.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Reguli de interpretare din perspectivă creștină : Sensurile Sfintei Scripturi (<i>sensul literal, sensul anagogico-spiritual, sensul alegoric, sensul tipic</i>); principii exegetice; calitățile interpretului; perspective hermeneutice moderne.	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
Interpretarea Scripturii în lumina lui Hristos: Caracterul hristocentric al Sfintei Scripturi; prefigurări mesianice în Vechiul Testament; atitudinea lui Hristos față de Legea veche; Hristos, primul interpret al Scripturilor (Lc. 24, 25).	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
Pentateuh: interpretarea textelor-cheie și identificarea temelor teologice principale <ul style="list-style-type: none"> • Învățătura despre Dumnezeu: unitatea lui Dumnezeu, ființa și spiritualitatea lui Dumnezeu, atributele lui Dumnezeu. • Raportul lui Dumnezeu cu lumea văzută : crearea lumii, providența divină, revelația, legământul. • Crearea lumii (Fac. 1, 1-2, 4a) • Antropologia (crearea omului, nemurirea 	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	6 prelegeri

<p>sufletului, asemnarea cu Dumnezeu, c derea omului, orizontul restaurării)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ideea mesianic 		
<p>Legământ i Patriarhi: f g duin , responsabilitate i prorie</p> <p>Ń Noe i reînnoirea legământului (conceptul de legământ, legământul noahitic, responsabilitate, prorie)</p> <p>Ń Patriarhii i f g duin ele lui Dumnezeu (alegerea i chemarea lui Avram, seminia lui Avram, simbolistica schimbării numelui lui Avraam, repetarea f g duin ei, Isaac – reînnoirea f g duin ei, Iacob i Esau – binecuvântarea furat , Iacob – scara minunată i f g duin a)</p>	prelegere, dezbateresau discuie colectiv	3 prelegeri
<p>Monoteism (Ie . 3, 14; Deut. 6, 4): Sfânt, sfinenie, cult i testament: Ie . 3, 14 - „Eu sunt Cel ce sunt”; Deut. 6, 4 - „Domnul Dumnezeu tu este singurul Domn”; Lev. 19, 2 – no iunea de sfânt i sfinenie, sfinenia lui Dumnezeu, sfinenia împ rt it /împ rtibil ; legile sfineniei – instituirea cultului iudaic</p>	prelegere, dezbateresau discuie colectiv	1 prelegere
<p>C r ile istorice (I): Rela ia tip – arhetip/antitip (distinc ia dintre tip i simbol, exemplific ri pe elemente tipologice din acest corpus: (tip) Iosua – (antitip) Iisus Hristos, cântarea Anei – cântarea Mariei)</p>	prelegere, dezbateresau discuie colectiv	1 prelegere
<p>C r ile istorice (II): Rela ia topos / tropos (definirea no iunilor i aplicarea lor în contextul istoriei lui Israel).</p>	prelegere, dezbateresau discuie colectiv	1 prelegere

Bibliografie

Edi ii Scripturistice:

- *Biblia Hebraica Stuttgartensia*, quaeanteacooperantibus A. Alt, O. Eissfeldt, P. Kahleederat R. Kittel, EditioFunditus Renovata, adjuvantibus H. Bardtke, W. Baumgartner, P. A. H. de Boer, O. Eissenfeldt, J. Fichtner, G. Gerleman, J. Hempel, F. Horst, A. Jepsen, F. Maass, R. Meyer, G. Quell, Th. H. Robinson, D. W. Thomas cooperatibus H. P. Ruger et J. Zieglerederunt K. Elliger et W. Rudolph, TextumMasoreticumcuravit H. P. Ruger, MASORAM ELABORAVIT G. E. Weil, Editiotertia emendata opera W. Rudolph et H. P. Ruger, DeutscheBibelgesellschaft, Stuttgart, 1987.
- *Septuaginta*, Id est Vetus Testamentum graece iuxta LXX interpretes edidit Alfred Rahlfs, editio minor, duo volumina in uno, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1935.
- *Biblia sau Sfânta Scriptur* , Tip rit sub îndrumarea i cu purtarea de grij a Prea Fericitului P rinte Daniel – Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Cu aprobarea Sfântului Sinod, Editura Institutului Biblic i de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucure ti, 2011.

Resurse patristice:

1. Origen, *Omilii i adnot ri la Exod*, trad. de Adrian Muraru, Ed. Polirom, Ia i, 2006, 479 p.
2. Sf. Grigorie de Nyssa, *Despre via a lui Moise*, în „PSB”, vol. 29, trad. de Dumitru St niloae i Ioan Buga, EIBMO, Bucure ti, 1982, pp. 21-112.
3. Sf. Ioan Gur de Aur, *Omilii la Facere I-II*, în „PSB”, vol. 21-22, trad. de Dumitru Fecioru, EIBMO, Bucure ti, 1987, 1989.
4. Sf. Vasile cel Mare, *Omilii la Hexaemeron*, în „PSB”, vol. 17, trad. de Dumitru Fecioru, EIBMO, Bucure ti, 1986, pp. 69-180.

Lucruri de referință, comentarii biblice, studii:

5. Breck, John, *Sfânta Scriptură în Tradiția Bisericii*, Ed. Patmos, Cluj-Napoca, 2003.
6. Chiril, Ioan, *Fragmentarium exegetic filonian II, Nomothetica – repere exegetice la Decalog*, Ed. Limes, Cluj-Napoca, 2003, 174 p.
7. Chiril, Ioan, *Sfânta Scriptură – Cuvântul cuvintelor*, Ed. Rena terea, Cluj-Napoca, 2010.
8. Eco, Umberto, *Limitele interpretării*, Ed. Pontica, 1996.
9. Isvoranu, Alexandru, *Comentariu la Cartea Rut*, Ed. Universitaria, Craiova, 2001, 270 p.
10. Munteanu, Liviu Galaction, *Pentateuhul în fața criticii moderne*, Tipografia Eparhiei, Cluj, 1937, 57 p.
11. Oancea, Constantin, *Profetul Ilie și narațiunea despre secetă. Studiu exegetic și hermeneutic*, Ed. Alma Mater, Cluj-Napoca, 2005, 317 p.
12. Chiril, Ioan, „Herminia vasilian, o paradigmă exegetică veche”, *Studia Universitatis „Babe-Bolyai” – Theologia Orthodoxa*, nr. 2/2009, pp. 3 – 12.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Introducere: delimitări conceptuale – hermeneutica, hermeneutica biblică; finalitatea demersului hermeneutic asupra textului biblic; principii și metode de interpretare; necesitatea și posibilitatea actualizării mesajului Sfintei Scripturi.	expozitiv, discuție colectivă, fișe de lucru	1 seminar
Sensurile Sfintei Scripturi <ul style="list-style-type: none"> • Literal-istoric • Anagogic • Tipologic • alegoric 	expozitiv, discuție colectivă, fișe de lucru	2 seminarii
Principii exegetice patristice	expozitiv, discuție colectivă, fișe de lucru	2 seminarii
Principii exegetice iudaice	expozitiv, discuție colectivă, fișe de lucru	1 seminar
Unitatea Sfintei Scripturi în contextul abordării hermeneutice	expozitiv, discuție colectivă, fișe de lucru	1 seminar
Calitățile interpretului în actul hermeneutic	expozitiv, discuție colectivă, fișe de lucru	1 seminar
Principii hermeneutice moderne (H.G. Gadamer, P. Ricoeur)	expozitiv, discuție colectivă, fișe de lucru	1 seminar
Introducere în exegeza Sfântului Ioan Gură de Aur (exemplificare pe <i>Omiliile la Facere</i>)	expozitiv, discuție colectivă, fișe de lucru	2 seminarii
Introducere în exegeza Sfântului Vasile cel Mare (exemplificare pe <i>Omiliile la Hexaemeron</i> și pe <i>Omiliile la Psalmi</i>)	expozitiv, discuție colectivă, fișe de lucru	2 seminarii
Introducere în exegeza lui Filon din Alexandria	expozitiv, discuție colectivă, fișe de lucru	1 seminar

Bibliografie

1. Ioan Chiril, *Fragmentarium exegetic filonian*, Ed. Limes, Cluj Napoca 2002.
2. John Breck, *Sfânta Scriptură în tradiția Bisericii*, Ed. Patmos, Cluj-Napoca, 2003.
3. Sf. Ioan Gură de Aur, *Omiliile la Facere*, în „PSB”, vol. 21, trad. de Dumitru Fecioru, București, EIBMO, 1987 și vol. 22, București, EIBMO, 1989.
4. Sf. Vasile cel Mare, *Omiliile la Hexaemeron*, în „PSB”, vol. 17, trad. de Dumitru Fecioru, EIBMO, București, 1986, pp. 69-180.
5. H.G. Gadamer, *Adevărul și metoda*, Ed. Teora, București, 2006.
6. Moiescu, Iustin, *Sf. Scriptură și interpretarea ei în opera Sf. Ioan Hrisostom*, Ed. Anastasia, București, 2003.
7. Ricoeur, Paul, *Eseuri de hermeneutică*, trad. de Vasile Tonoiu, Ed. Humanitas, București, 1995.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultărilor specializate pe discipline din facultățile de profil, pe baza Programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egal măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile ecleziale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota final
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Înșurirea și utilizarea registrului terminologic și conceptual propriu disciplinei. • Asimilarea principiilor de interpretare patristice, iudaice, moderne. • În alegerea și aplicarea instrumentarului de interpretare a Scripturii în mediul ortodox. 	Examen scris/oral, condiționat la predarea portofoliului de fișe de lucru propuse în cadrul orelor de seminar.	80%
10.5 Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none"> • În alegerea și însurirea problematicii tratate la curs și seminar. • Capacitatea de a integra într-un discurs interpretativ propriu principiile asimilate. • Flexibilitatea în abordarea exercițiilor tematice propuse, care reflectă o bună cunoaștere a informațiilor dar și capacitatea de valorificare a lor în varii moduri. 	Prezentarea unui portofoliu care constă din 10 fișe de lucru, completate pe parcursul semestrului. Portofoliul se predă în seminarul din penultima săptămână de activitate didactică.	20%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea sumară a principiilor de interpretare patristice, aplicabile în mediul ortodox. • Capacitatea de aplicare concretă a regulilor de interpretare pentru mediul contemporan. 			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....